

Практика 08.12.23

Завдання 1

Провести аналіз географічної структури зовнішньої торгівлі товарами (експорту та імпорту) за 2017-2018 рр. (табл. 1 і табл. 2) Визначити спеціалізацію щодо експортних або імпортних операцій України з виділеними групами країн.

Дані для виконання:

Динаміка географічної структури зовнішньої торгівлі товарами / Dynamics of the geographical structure of foreign trade in goods									
(млн.дол. США)/(mln.USD)									
	Усього ¹ /Total ¹	Країни СНД ² /CIS countries ²	Інші країни світу ² / Other countries of the world ²	Європа/ Europe	Країни ЄС (27)/EU countries (27)	Азія/ Asia	Африка/ Africa	Америка/ America	Австралія і Океанія/ Australia and Oceania
Експорт / Exports									
1996	14400,8	7222,0	7178,8	3456,9	3185,2	2894,2	209,3	598,3	20,1
1997	14231,9	5536,3	8695,6	3675,3	3403,6	3878,6	472,4	652,5	16,8
1998	12637,4	4170,8	8438,6	3993,0	3765,0	3028,5	562,0	865,4	17,4
1999	11581,6	3210,1	8371,5	3790,2	3555,3	3225,9	617,1	692,4	45,1
2000	14572,5	4459,7	10112,8	4680,2	4438,6	3475,7	731,5	1217,5	7,0
2001	16264,7	4639,0	11625,7	5720,9	5167,6	4006,6	877,0	1011,9	7,4
2002	17957,1	4320,1	13637,0	6515,8	5847,0	5125,0	1055,2	936,9	4,1
2003	23066,8	5942,0	17124,8	9147,4	8395,9	5503,1	1250,3	1219,2	4,8
2004	32666,1	8409,4	24256,7	11764,3	10715,0	8178,3	1758,0	2544,2	11,7
2005	34228,4	10531,1	23697,3	10881,4	9935,1	8576,9	2393,9	1831,2	13,7
2006	38368,0	12351,1	26016,9	12625,5	11778,7	8446,2	2373,7	2550,9	17,9
2007	49296,1	18087,0	31209,1	14773,8	13696,4	10881,6	2792,0	2686,3	15,7
2008	66967,3	23166,3	43801,0	19732,8	17625,1	15887,0	3902,4	4144,0	64,0
2009	39695,7	13472,9	26222,8	10264,5	9077,7	12131,7	2627,8	1124,2	21,6
2010	51405,2	18740,6	32664,6	13829,6	12411,9	13715,4	3018,7	2000,0	28,4
2011	68394,2	26177,0	42217,2	18442,4	17378,0	17737,8	3344,2	2552,3	29,8
2012	68830,4	25318,6	43511,8	17424,0	16410,8	17681,1	5638,2	2607,7	50,9
2013	63320,7	22077,3	41243,4	17064,2	16048,4	16813,0	5094,7	2163,6	40,1
2014 ³	53901,7	14882,3	39019,4	17122,1	16413,7	15350,9	5098,2	1372,2	23,5
2015 ³	38127,1	7806,1	30321,0	13248,3	12647,3	12378,9	3803,3	785,6	13,6
2016 ³	36361,7	6031,5	30330,2	13790,1	13178,5	11796,3	3865,1	735,2	18,3
2017 ³	43264,7	6916,4	36348,3	17901,9	17053,4	12967,3	4047,7	1207,9	71,9
2018 ³	47335,0	7025,2	40309,8	20606,0	19572,8	13754,1	4127,0	1620,0	48,6
2019 ³	50054,6	-	-	26739,5	20122,7	16646,1	4971,5	1467,9	59,0
2020 ²	49191,8	-	-	23736,1	17938,1	19699,0	4048,0	1548,9	67,1
2021 ²	68072,3	-	-	34213,6	26793,0	24762,1	5626,8	3258,5	73,9
Імпорт / Imports									
1996	17603,4	11172,1	6431,3	4655,6	4299,5	672,6	141,5	931,0	24,3
1997	17128,0	9871,7	7256,3	5451,6	5029,3	844,9	136,8	797,9	22,0
1998	14675,6	7889,2	6786,4	4998,5	4638,3	886,9	118,7	755,5	20,9
1999	11846,1	6737,2	5108,9	3547,4	3317,2	762,7	157,8	588,4	27,2
2000	13956,0	8029,6	5926,4	4311,5	3844,9	842,3	136,4	581,4	54,7
2001	15775,1	8821,0	6954,1	4981,7	4525,9	982,0	198,5	740,9	51,0
2002	16976,8	8952,4	8024,4	5751,1	5253,8	1187,4	177,3	856,7	51,5
2003	23020,1	11468,4	11551,7	8165,6	7318,5	2011,3	248,8	1072,2	53,4
2004	28996,8	15189,2	13807,6	9887,2	9172,7	2592,8	279,7	966,1	81,5
2005	36136,3	16988,3	19148,0	12666,4	11708,5	4685,5	426,2	1265,5	103,9
2006	45038,6	20112,3	24926,3	16804,2	15611,6	6143,7	413,0	1465,3	99,5
2007	60618,0	25469,3	35148,7	23048,9	21388,1	9042,2	673,1	2255,4	128,4
2008	85535,3	33377,8	52157,5	30477,0	27552,8	15497,7	1559,1	4190,6	431,7
2009	45433,1	19692,6	25740,5	16233,8	14717,5	6538,6	617,6	2197,9	149,4
2010	60742,2	26697,4	34044,8	20004,5	18187,4	10023,3	874,4	2879,4	261,4
2011	82608,2	37212,4	45395,8	27065,9	24182,1	13279,9	940,6	3913,9	194,0
2012	84717,6	34497,2	50220,4	27569,6	24906,6	17140,5	851,3	4446,7	195,7
2013	76986,8	27941,6	49045,2	28566,2	25640,3	15237,3	749,8	4339,9	93,7
2014 ³	54428,7	17276,9	37151,8	22383,0	20377,1	10848,3	679,9	3021,5	182,2
2015 ³	37516,4	10485,5	27030,9	16665,3	14760,0	7235,8	601,7	2336,6	169,6
2016 ³	39249,8	8565,4	30684,4	18470,2	16431,6	8920,5	553,9	2594,8	120,6
2017 ³	49607,2	11477,9	38129,3	22922,4	20000,4	10679,4	719,0	3615,6	151,4
2018 ³	57187,6	13209,1	43978,5	25370,8	22324,4	13617,3	757,9	4110,6	69,3
2019 ³	60800,2	-	-	38001,9	24242,3	17394,5	819,2	4397,7	116,8
2020 ²	54336,1	-	-	32811,9	23125,5	16390,0	810,3	4239,0	45,8
2021 ²	72843,1	-	-	44327,7	28954,3	22244,6	1213,1	4833,1	178,1

¹ З урахуванням не розподілених обсягів товарів / ¹ Including undistributed volumes of goods.

² Починаючи з даних за 2019 рік графі не заповнюються / ² Starting from the data for 2019, the columns

³ Без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим, м. Севастополь та частини тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях / ³ Data exclude the temporarily occupied territory of the Autonomous Republic of Crimea, the city of Sevastopol and a part of

Таблиця 1. Аналіз географічної структури експорту України за 2018-2019 роки

Групи країн	На 31.12. 2018 року		На 31.12.2019		Відхилення		
	сума, тис. грн.	питома вага %	сума, тис. грн.	питома вага, %	абсолютне, тис. грн	відносне, %	пунктів структури
1	2	3	4	5	6	7	8
Країни СНД2/CIS countries2							
Інші країни світу2/ Other countries of the world2							
Європа/ Europe							
Країни ЄС (27)/EU countries (27)							
Азія/ Asia							
Африка/ Africa							
Америка/ America							
Австралія і Океанія/ Australia and Oceania							
Разом		100		100			x

Таблиця 2. Аналіз географічної структури імпорту України за 2018-2019 роки

Групи країн	На 31.12. 2018 року		На 31.12.2019		Відхилення		
	сума, тис. грн.	питома вага %	сума, тис. грн.	питома вага, %	абсолютне, тис. грн	відносне, %	пунктів структури
1	2	3	4	5	6	7	8
Країни СНД2/CIS countries2							
Інші країни світу2/ Other countries of the world2							
Європа/ Europe							
Країни ЄС (27)/EU countries (27)							
Азія/ Asia							
Африка/ Africa							
Америка/ America							
Австралія і Океанія/ Australia and Oceania							

Завдання 2

На основі інформації про стан платіжного балансу у першій половині 2023 року необхідно пояснити сутність термінів «профіцит» і «дефіцит» платіжного балансу та визначити фактори, що найбільше впливають на його рівновагу ?

У першій половині 2023 року профіцит платіжного балансу склав 7,8 млрд. доларів. Платіжний баланс складається з двох основних частин (рахунків). Є ще третя частина – "рахунок операцій з капіталом", але вона має незначні обороти. Ці дві частини:

Рахунок поточних операцій (вкл. торгівлю товарами, послугами, оплату праці, виплату дивідендів і процентів, надання поточних трансфертів, в т.ч. грантів, гуманітарної допомоги та ін.)

Фінансовий рахунок (вкл. операції з фінансовими активами державного, банківського та ін. приватного сектору разом із населенням)

Сума цих двох рахунків дає сальдо платіжного балансу.

Отже, за підсумками першого півріччя основні показники платіжного балансу склали:

Дефіцит рахунку поточних операцій – 1,28 млрд. дол.

Профіцит фінансового рахунку – 8,96 млрд.дол.

Профіцит платіжного балансу – 7,79 млрд.дол.

Динаміка платіжного балансу у першій половині 2023 року визначалась двома основними тенденціями:

Погіршенням сальдо зовнішньої торгівлі товарами і послугами.

Останнє сягнуло рекордних "мінус" 16,97 млрд. дол. Проти аналогічного періоду минулого року зовнішньоторговельний дефіцит зріс більш ніж удвічі. Але тут є дві складові, які слід розглядати в динаміці. По товарам, в силу порушень у роботі зернового коридору і ембарго на експорт с/г продукції в сусідні країни ЄС, ситуація в II-му кварталі об'єктивно погіршилась. Червень взагалі став найгіршим місяцем по обсягам експорту з липня минулого року. Одночасно поживлення економіки стимулює широке відновлення імпорту товарів (машин, обладнання, продукції хімпрому, палива та ін.). Наразі місячні обсяги імпорту майже відповідають довоєнним. В той же час, по послугам, ситуація у II-му кварталі покращилась. Дефіцит у торгівлі послугами у червні був найменшим з початку війни, скоротившись у три рази порівняно з початком року. Зміни відбулись за декількома статтями, але насамперед, за рахунок зменшення витрат українських вимушених мігрантів закордоном (за методологією платіжного балансу такі витрати обліковується як імпорт за статтями "подорожі"). Утім це також може свідчити, що українські біженці все більше асимілюються закордоном, переходячи на зовнішні джерела доходів.

Стійкими і ритмічними надходженнями зовнішнього офіційного фінансування. За першу половину 2023 року тільки на фінансування бюджету Україна отримала чистими (за мінусом погашення і обслуговування зовнішніх кредитів) 22,4 млрд. дол. Ці кошти є основним джерелом, яке дозволило

компенсувати зовнішньоторговельний дефіцит, вийти на стійке додатне сальдо платіжного балансу (+7,8 млрд. дол. у першій половині 2023 року проти дефіциту у 8,1 млрд. дол. за аналогічний період минулого року) і підтримати міжнародні резерви. Останні, нагадаю, за перше півріччя зросли на 10,5 млрд. дол.